

Projectplan Pilot Vereniging Drentse Voedselbossen

Periode 2023 – 2026

Opgesteld door:

Femmeke Huigens, bestuurder Vereniging Drentse Voedselbossen

Vastgesteld door de Raad van Commissarissen op 10 juli 2023 in een ingelaste vergadering.

Inleiding

Voor u ligt het projectplan voor de uitvoering van de pilot Drentse Voedselbossen en daarmee de uitvoering van het Drents Voedselbos Loket: Hét loket voor alle vragen rond voedselbossen in Drenthe. Denk hierbij aan de ontwikkeling, het cursusaanbod, de instandhouding, exploitatie, kennisdeling en -uitwisseling van voedselbossen in Drenthe

Het afgelopen jaar heeft de Vereniging Drentse Voedselbossen uitvoering gegeven aan de oprichting van het loket en daarmee ingespeeld op het momentum van voedselbossen in Drenthe. 7 basiscursussen Ontwerp je Voedselbos werden reeds verzorgd door het loket, zo'n 100 vragen van inwoners beantwoord, 8 excursies naar voedselbossen van leden in Drenthe werden bezocht en zo'n 170 mensen werden lid van de vereniging. Maatschappelijk draagvlak lijkt aanwezig te zijn voor één loket voor alle inwoners van Drenthe, waarbij elke inwoner van Drenthe toegang heeft tot de kennis en expertise over voedselbossen om er zelfstandig mee aan de gang te kunnen. De provincie Drenthe en de gemeente Midden-Drenthe hebben het belang van het loket onderkend en een subsidie verstrekt om het loket te kunnen inrichten. Tegelijkertijd is 1 jaar te kort om het maatschappelijk belang te kunnen aantonen.

Deze pilot heeft tot doel om het nut, effect en belang van het Drents Voedselbos Loket aan te tonen, in een periode van 3 jaar (2023 – 2026), met een uitloop tot 31 juli 2026.

Omdat er naast het kennisloket Drents Voedselbos Loket ook een netwerk van voedselbos-initiatieven op gang is gekomen dat elkaar helpt, inspireert, informatie uitwisselt en expertise inzet, is ervoor gekozen om het loket in te richten met een vereniging als rechtsvorm: de Vereniging Drentse Voedselbossen.

Doelstellingen

De Vereniging Drentse Voedselbossen heeft tot doel om de levensvatbaarheid van voedselbossen in Drenthe te ondersteunen. Daartoe richt de vereniging zich op twee pijlers:

- 1 Het versterken, ondersteunen en opbouwen van het netwerk van voedselbossen in Drenthe
- 2 Het inrichten en uiting geven aan het kennis- en expertisecentrum Drents Voedselbos Loket.

De Vereniging maakt inzichtelijk hoe groot de voedselbos beweging in Drenthe is. En vormt daarmee een belangrijke stem richting landbouw, bedrijven overheid en organisaties. Voedselbossen leveren een daadwerkelijke bijdrage aan de transitie in de landbouw, klimaatadaptatie, het vergroten van de biodiversiteit en vooral ook in het vergroten van bewustzijn over (natuur inclusief) voedsel, verkorten van de voedselketen en beperking van transportbewegingen. Voedselbossen zijn een blijvertje en de vereniging draagt daaraan bij, door duidelijk te maken dat er zoveel mensen mee bezig zijn en zich willen verbinden aan andere initiatieven. De Vereniging Drentse Voedselbossen heeft geen winstoogmerk.

De Vereniging Drentse Voedselbossen maakt een doorstart in de vorm van een pilot voor een periode van 3 jaar. De pilot onderzoekt en geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Is er structureel draagvlak en behoefte aan een provinciaal loket op gebied van voedselbossen. En zo ja, wanneer spreken we van 'structureel draagvlak en behoefte';
2. Beperkt het loket zich tot het onderwerp 'voedselbossen' of moet breder worden gekeken richting 'voeding en gezondheid' of 'duurzaamheid';
3. Bij welke onderwerpen / beleidsterreinen sluit dit provinciaal loket aan? Landbouwtransitie (DPLG)/ bossenstrategie / Economie (circulaire economie en verkorten van de voedselketen) / Duurzaamheid / Leefbaarheid;
4. Aan welke landelijke opgave leveren 'Drentse Voedselbossen' een bijdrage;
5. Hoe ziet de structurele financiering en het businessmodel van de Drentse Voedselbossen eruit en is dit model haalbaar en realistisch;
6. Wat is de passende organisatievorm voor de Drentse Voedselbossen (zelfstandig als vereniging, provinciale organisatie, partnerorganisaties NMF/Landschapsbeheer Drenthe).

Voor de financiering van deze pilot is een passende begroting gemaakt en wordt een bijdrage gevraagd van de gemeenten in Drenthe, provincie, waterschappen, gebruikers en (private) derden.

Ambities en resultaten

De pilot Drentse Voedselbossen streeft de volgende ambities en resultaten na

Voor leden:

- Leden ontvangen 4-6 maal per jaar een informatieve nieuwsbrief;
- Leden worden maandelijks uitgenodigd deel te nemen bij activiteiten van de vereniging;
- Leden hebben online en offline toegang tot het netwerk van de vereniging (en andere leden). Hierbij wordt rekening gehouden met de privacywetgeving;

- Leden kunnen altijd terecht bij het loket en krijgen antwoord op vragen rond voedselbossen.
- Korting plantgoed

Voor gebruikers van het loket:

- Het Drentse Voedselbos Loket is gratis toegankelijk voor alle inwoners van Drenthe;
- De basiskennis om zelfstandig te kunnen starten met een voedselbos is beschikbaar en toegankelijk voor alle inwoners van Drenthe, met een beperkte eigen bijdrage. Daar waar inwoners deze eigen bijdrage niet kunnen voldoen, wordt gezocht naar financiering via Welzijnswerk of NMF Drenthe;
- Vanuit het loket worden inleidingen, basiscursussen, workshops en masterclasses georganiseerd voor inwoners, bedrijven en ambtenaren in Drenthe;
- Vanuit het loket worden projectleiding en begeleiding bij ontwerp en aanplant voor bedrijven aangeboden;
- Het Loket is beschikbaar voor agrariërs met vragen rond voedselbossen en agroforestry;
- Begeleiding buurtinitiatieven in Drenthe;
- Er wordt onderzocht of er ruimte is voor 1 of meer voedsel coöperaties in Drenthe;
- Het loket ondersteunt (lokale) overheden bij het vormgeven van beleid rond voedselbossen en agroforestry. Hiertoe is afstemming over bestemmingsplannen (omgevingsvisie) en, waar nodig, worden spelregels opgesteld;
- Vanuit elke gemeente kunnen 5 deelnemers per jaar meedoen aan een basiscursus Ontwerp je Voedselbos;
- Vanuit elke gemeente kunnen 5 deelnemers per jaar meedoen aan verdiepingsworkshops of cursussen.

Kruisbestuiving

- Er is een actieve community met betrokken vrijwilligers. Deze community wordt professioneel gefaciliteerd en ondersteund vanuit het loket.
- De Vereniging Drentse Voedselbossen werkt samen met Landschapsbeheer Drenthe, IVN, en Natuur & Milieufederatie Drenthe in het realiseren van projecten die elkaar versterken. Dit komt tot uiting in bijvoorbeeld Plan Boom, Drenthe Deelt.

Bekostigingsstructuur en eigen bijdragen

Uitgangspunten in de bekostigingsstructuur

De Vereniging Drentse Voedselbossen stelt zich tot doel om voedselbossen voor elke inwoner in Drenthe toegankelijk te maken. Het netwerk van voedselbosinitiatieven in Drenthe is daartoe voor alle leden beschikbaar (met in achtname van de AGV), het loket staat elke beller / mailer te woord en verstrekt gratis eerstelijns advies of verwijst door. De basiskennis over voedselbossen in de vorm van de cursus Ontwerp je Voedselbos is beschikbaar met betaling van een geringe eigen bijdrage en verdieping op het gebied van voedselbossen wordt voor leden aangeboden met korting. Hiermee worden de kosten voor het loket, de eerstelijns advisering en de basiscursussen gezien als overheidstaak en door de (lokale en provinciale) overheid gedragen. Na het volgen van de basiscursus is de inwoner in staat om zelfstandig aan de slag te gaan met voedselproductie in de vorm van een voedselbos, voedselbosrand, een eetbare tuin of eetbare landschapselementen.

Wil de gebruiker meer kennis opdoen, advies op maat, zich verder verdiepen in voedselbossen of er bedrijfsmatig mee aan de slag, dan betaalt de gebruiker daarvoor een prijs die vergelijkbaar is in de markt.

We hanteren hierbij de analogie van het Drents Energieloket. Het loket is gratis beschikbaar voor vragen, inwoners uit Drenthe kunnen advies krijgen d.m.v. een deskundig opgeleide energiecoach, inwoners kunnen gratis deelnemen aan de (online) Webinars. Wil de inwoner aan de slag met verduurzaming van zijn huis, dan kan hij bij het loket terecht voor het aanvragen van subsidie. De kosten voor verduurzaming draagt de inwoner daarbij zelf.

In de begroting wordt ook meegenomen (donkergroen) dat het loket advies-, begeleidings- en ontwerpdiensten zal aanbieden aan organisaties, bedrijven en agrariërs. Deze commerciële activiteiten worden tegen kostprijs begroot en gefinancierd. Worden deze diensten niet verkocht, dan worden de opgenomen kosten hiervoor ook niet gemaakt.

De begroting voor de vereniging en haar leden wordt apart opgenomen, zodat inzichtelijk gemaakt wordt welke kosten en baten rechtstreeks zijn toe te wijzen aan de leden.

Schematisch ziet deze bekostigingssystematiek er als volgt uit:

	Gratis	Eigen bijdrage	Kostendekkend met 25% ledenkorting
Vereniging Drentse Voedselbossen, lidmaatschap, activiteiten en excursies			
Ondersteuning van leden & community			
Loket inwoners			
Loket gemeenten			
Loket voor bedrijven en agrariërs			
Lezing			
Basiscursus			
Excursies naar professionals			
Advies op locatie			
Verdieping			
Ontwerp en aanplant			
Verkoop van diensten aan bedrijven en organisaties			

Begroting en financiële onderbouwing

Vereniging

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Activiteiten	€ 0,00	€ 1.000,00	€ 1.500,00	€ 2.000,00	
Onkostenvergoedingen	€ 0,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
Website, social media, PR	€ 500,00	€ 5.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
Ledenadministratie	€ 0	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
Lezingen en inleidingen	€	€ 500,00	€ 500,00	€ 500,00	
Drentse Voedselbos Dagen			PM	PM	
	€ 500,00	€ 8.500,00	€ 5.000,00	€ 5.500,00	€ 19.500,00

Inkomsten voor de Vereniging

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Contributie leden	€ 260,00	€ 3.750,00	€ 5.000,00	€ 6.000,00	
Sponsoring en donatie	€ 5.000,00		€ 2.500,00	€ 2.500,00	
	€ 5.260,00	€ 3.750,00	€ 7.500,00	€ 8.500,00	€ 25.010,00

Begroting Drents Voedselbos Loker

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Loker voor inwoners	€ 8.400,00	€ 14.325,00	€ 25.000,00	€ 35.000,00	
Loker voor gemeenten	€ 0	€ 12.000,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00	
Ondersteuning voor collectieven	€ 0	€ 0,00	€ 5.000,00	€ 10.000,00	
Ondersteuning voor vereniging	€ 3.933,00	€ 13.500,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00	
Organisatiekosten (website, automatisering, huisstijl, bedrijfsvoering etc)	€ 5.338,00	€ 4.370,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00	
Lezingen en inleidingen	€ 1.600,00	€ 2.400,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	
Basiscursus	€ 3.600,00	€ 15.500,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 330.566,00
Verdieping	€ 3.600,00	€ 7.900,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ 41.500,00
Advies en projectleiding voor bedrijven	€ 0	€ 0	€ 15.000,00	€ 30.000,00	
Advies en projectleiding voor agrariërs	€ 0	€ 0	€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Advies op locatie, aanplant en beheer		€ 1.600,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Cursussen voor professionals / bedrijven		€ 3.200,00	€ 6.400,00	€ 6.400,00	€ 122.000,00
	€ 26.471,00	€ 74.795,00	€ 181.400,00	€ 211.400,00	€ 494.066,00

Financiering

	2022	2023	2024	2025	Totaal
Provincie Drenthe	€ 32.000,00	€ 8.000,00	€ 45.000,00	€ 46.000,00	
12 Gemeenten in Drenthe	€ 0,00	€ 50.000,00	€ 80.000,00	€ 70.000,00	€ 331.000,00
Eigen bijdragen voor cursussen	€ 2.025,00	€ 10.041,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ 42.066,00
Loker voor agrariërs	€ 0,00	€ 0	€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Loker voor bedrijven	€ 0,00	€ 0	€ 15.000,00	€ 30.000,00	
Advies op locatie, ontwerp, aanplant en beheer	€ 0,00		€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Verkoop cursussen aan bedrijven en overheid (beleidsmakers)	€ 0,00	€ 3.200,00	€ 6.400,00	€ 6.400,00	
Advies op locatie, aanplant en beheer	€ 0,00		€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 122.000,00
	€ 34.025,00	€ 71.241,00	€ 191.400,00	€ 197.400,00	€ 494.066,00

Gebruikers en doelgroepen

Loket (gratis):

1. Elke inwoner in Drenthe

Expertisecentrum (licht groen: eigen bijdrage):

2. Leden van de Vereniging Drentse Voedselbossen
3. Die inwoner zijn van de deelnemende gemeenten

Verdieping en advies op maat (dondergroen: kosten dekkend)

1. Leden van de Vereniging Drentse Voedselbossen

Uitzonderingen

1. Mensen die geen lid zijn van de vereniging Drentse Voedselbossen kunnen tegen kostprijs deelnemen aan de dienstverlening vallend in de derde categorie (donkergroen). Mensen die geen lid zijn van de vereniging zijn uitgesloten van deelname aan de basiscursussen (lichtgroen).
2. Initiatiefnemers of initiatieven uit gemeenten die niet participeren in het project kunnen deelnemen aan de basiscursussen, lezingen en advies op locatie tegen kostprijs. (Voor de basiscursus wordt dan een eigen bijdrage van EUR 500,00 berekend). Hiertoe kunnen deelnemers een beroep proberen te doen op andere subsidiemogelijkheden binnen de eigen gemeente.

Ondertekening

Datum:

Plaats

Femmeke Huigens
Bestuurder
Vereniging Drentse Voedselbossen

Erjen Derks
Lid
Raad van Commissarissen

